

A

638

—

—

III

—

ORATIO DOMINICA

POLYGLOTOS

VEL PATER NOSTER

ETC IN XXV linguis

CASSOVIÆ, 1614

(= colligatum)

KVAR, RNK AKAÐ KIAR,

2 h. fiók (Vott Ret. Koll. Koll.)

(Mömpánin: RNK 265/a)

[S2ABO, KAROLY RNK II

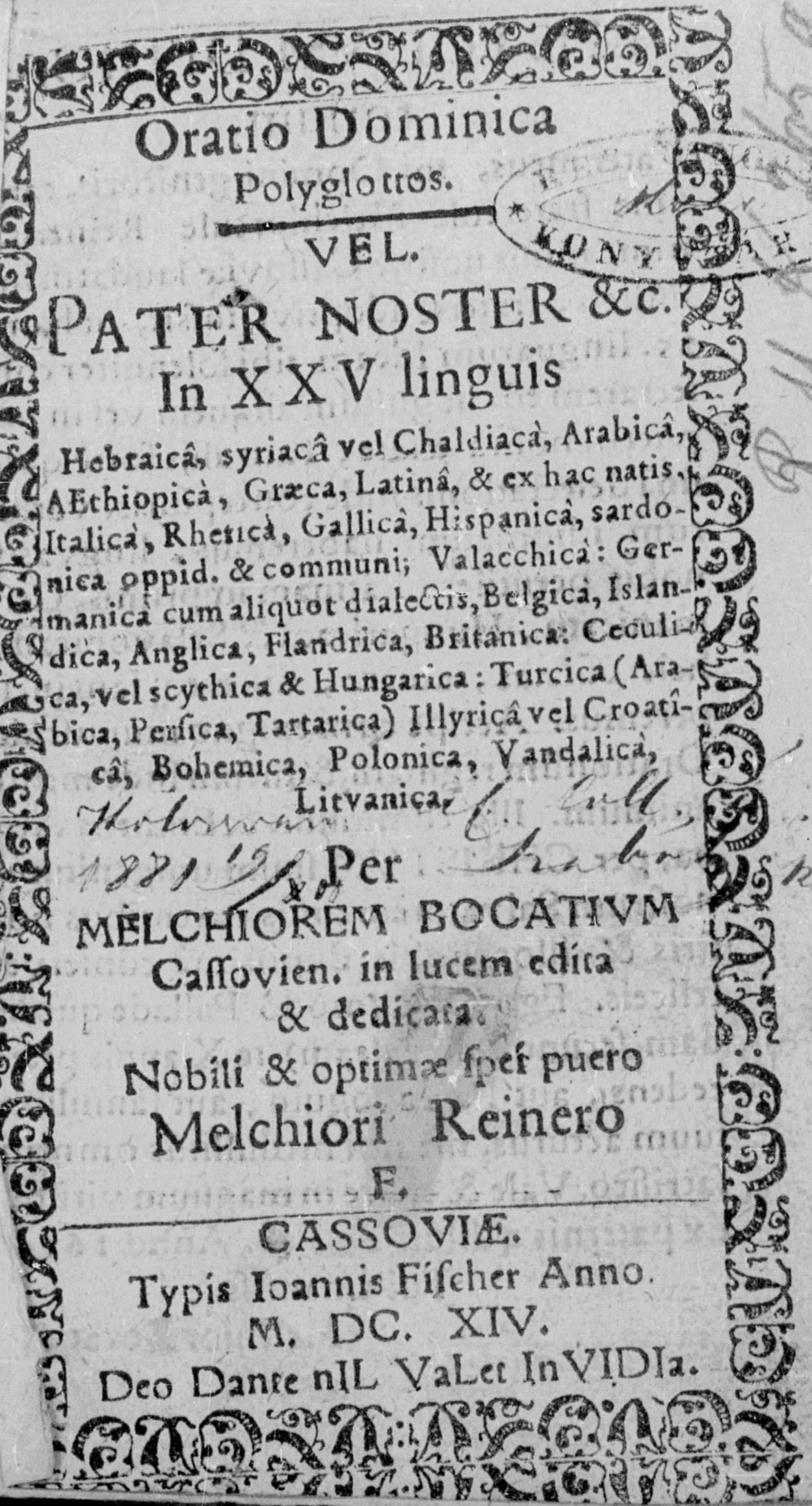
357]

Quò gradiar? quò non gradiar? via duxq; Iehu
va est:

Plasma Creatorem non sequar ergò meum?
Argillam ille suam figulus quodcumq; laborat.
Eiusdem arbitrio testa, vel olla, sumus.
Si nos ille volet dominos; regnabimus: ille
Si servos idem nos volet; hoc erimus.
Nauclerum nec cymba regam; nec sperma Sator
rem,
Quò vult, huc sparsum est; quò cupit, illa
meat.
Quæcumq; eveniant, nil posthac ergò moratus,
Æqua ac iudicio perferam iniqua meo.

SENECA.

Calamitas virtutis occasio.

Oratio Dominica

Polyglottos.

VEL.

PATER NOSTER &c.

In XXV linguis

Hebraicâ, syriacâ vel Chaldiacâ, Arabicâ,
Aethiopicâ, Græca, Latinâ, & ex hac natis,
Italica, Rhetica, Gallica, Hispanica, sardo-
nica oppid. & communi, Valacchicâ: Ger-
manica cum aliquot dialectis, Belgica, Islan-
dica, Anglica, Flandrica, Britanica: Ceculi-
ca, vel scythica & Hungarica: Turcica (Ara-
bica, Persica, Tartarica) Illyricâ vel Croati-
câ, Bohemica, Polonica, Vandalica,
Litvanica.

1881 Per

MELCHIOREM BOCATIVM
Cassovien. in lucem edita
& dedicata.

Nobili & optimæ spei puero
Melchiori Reinero

F.
CASSOVIE.

Typis Ioannis Fischer Anno.
M. DC. XIV.

Deo Dante nll Valet InVIDia.

P. M. 1885. 9.

EPISTOLIVM DEDICA-

torium,

Pater meus, tui Domini genitoris, carissime fratercule Melchiorcule Reinerule, nunc huius nostræ Cassoviæ laudatissimi Iudicis, fratris adoptivi, iussit, ut hanc 25. linguarum Ideam tibi solenniter consecrarem eò, ut gustum aliquem vel in hæc puerili nostrâ ætate, cum alijs fortè quid unâ delectationis inde concepturis, variorum idiomatum haberemus, lingvasq; nobis perutiles (Latinam imprimis, Germanicam, Hungaricam & Slavonicam) hæc usitatas, amare, discereq; iam inciperemus. Accipe cum exiguo munusculo Orationum reginam, & meum inde metire animum. Ille communis & Entheus Abba, per CHRISTVM suum unigenitum, nostrum Salvatorem, nos parentibus nostris & illos nobis diutissimè conserve feliceis. Ego sanè (modò Pallade quondam secundâ id valeam) te X. annis præcedens, aut Pædagogum, aut famulum tuum acturus, me tibi medullitùs omnem sacrifico. Vale & cresce in magnum virum. Ex paternis ædibus 25 Feb. Anno 1614.

Tui amantiss.

Melchior Bocatius.

Oratio Dominica
polyglottos.

Vel

PATER NOSTER IN
XXV. linguis.

HEBRAICE.

AB, IN V schæbbeschamaim, ñkkæ
desch schmæcha: shabo malchuth
cha: icasæh (rectius theasæh.) reizoncha
eipschamaim, uba arætz: æth lahhmenuth
emidi then ianu haiom: ussahh lanu
æth hhobothëinu caaschæranahnu solh
hin lebaalei hhobothëinu: ue al the
bienu benissaion, ælla hartzilenu
mera. Ci lecha hãmlechuth
ugburah uechabod leos
lam olamim Amen.

SYRIACE VEL
Chaldaice.

Abun dbischmaia uithkadafach schmech.
thithe malchuthoc nehue tzebionoch
eichana dbischmaiaaph bearaa, heblan
lahhma

Iahhna dsunkanan iomna. Vafschbuk
lan hhoboin eichana deaph hhanum scha
bakan lehhiaboin. Vela thaalan lenifas
iona, ela phetzan min bischa. Met
hil dailoch hi maloh utha,
ueh haila, vethasch
buhhcha lealam
Amin.

ARABICE.

Abana illadhi phif scemaua, thi kadus
schu isemeche. thathi malchurtheche. echir
hu mascheitheche ehema phischaai ueala
alartz; hhobzna chaphaphna ahtana phi
liaum. ueahphar lana maiughibu alana;
ehema uenahhna ahpharna leman ahhta
ilana. uela thadhulna ththeg hiaribu
lachine neghina min alschariri. Leino
lechia in meluchu uealkauathu
uealmaghtedi ita alebdi.
Amin.

ÆTHIOPICE.

Abuna zaba schamaiaith, ithkadascha
chmacha thomtza mangosihcha. ichun
fakdach.

fakdacha bachaa baschamai uabam dure
ni. schischaiana zalala olathana habana
iom. hodog lana abaschana, chama noh
hnana noh doglaza abaschalana. uaithe
banauschtha manschuth. ala adoch nana
uabalhhana om chuln ochui.
Ofchama ziach tothi man
gosth hail paschobh
hath lailama ilam.
Amen.

GRÆCE.

Pater himon, ho en us uranis, hagiasthito
toonoma su, eltheto hi uasilia su, genite
hito to thelima su hos en urano ka epi us
gis. ton arton himon ton epiusion dos
himin simeron. ka aphas himin ta op
hilimata himon, hos ka himis ap
hiemen us ophiletas himon. ka mi isee
nenkis himas is pirasmon.
alla rhyse himas
apo tu poniru.
Amin.

LATINE.

Pater noster qui es in cœlis, sanctificetur
nomen tuum, adveniat regnum tuum,
fiat voluntas tua sicut in Cœlo, ita etiam
in terra panem nostrum quotidianum da
nobis hodie, & remitte nobis debita
nostra, sicut & nos remittimus debitoribus
nostris, & ne inducas nos in tenta-
tionem, sed libera nos à malo.

Quia tuum est regnum &
potentia et gloria in
secula seculorum
Amen.

ITALICE.

Padre nostro chesi ne cieli, sia sanctifio
cato il nome tuo. Venga il regno tuo. Sia
fatta la volunta tua, come nel cielo, così
ancora in terra. Dacci oggi il nostro pane
quotidiano. Et rimettici i nostri peccati,
come ancora noi li rimettiamo à nos-
stri debitori. Et non ci indurre
in tentatione: ma liberaci
dal male. Amen.

RHAB.

RHAETICE vel Curuallicè.

Bab nos, quæ tu ist in eschil, sanctifichio
saia ilgtes num.

Ilgtes ariginam uigna ter nus.

Lathia uoeglia d' uainta in terra, sco
la fo in eschil.

Do anus nos paun houtz & in mune
chia di.

Parduna à nus nos dbits, sco nus fain
à nos dbi raduors.

Nun ens mener in mel aprouamae
int, dimpersemaing splendra
nus da tuots mels. Amen.

GALLICE.

Nostre pere qui es es cieulst, ton non soit
sanctifiè. ton royaum aduiene, ta volun-
te soit faicte ainsi en la terre comme au cie-
eul. nostre pain quotidien donne nous au-
uiourd'hui. & per donne nous nos offense-
ses, ainsi que' nous perdonnons à ceulx
qui nous offensent. & ne nous enduy
point en tentation: ma is deliue-
re nous du mauuais. Amen.

HIS

HISPANICE.

Padren nestro, qui eres en los cielos, sanctificado sea el tu nombre. uenga el tu reyno, faga se tu voluntad assy en el cielo, como en la tierra. nuestro pan cotidiano dadlea nosotros oy. y pardonna a nosotros nuestra deuda, como nosotros perdonamos a nuestros deudores. y no nos traigas en tentacion. mas libra nos de mal.

Amen.

SARDONICE oppidan:

Pare nostre cheses en loscels, sia sanctificat lonom teu. venga lo regne teu. Fasa se la uoluntat tua, axicom en lo cel, i en la terra, Lo pa nostre cotidia dona a nosaltres hui. Id exia a nosaltres losdeutes nostres, axicom i nosaltres dexiam als deutois nostres. Ino nos induescas en la tentatio. Mas liura nos delmal. Perche teu es lo regne, la gloria, i lo imperni on los sigles de le sigles.

les. Amen.

Az

RVS

RVRSVS IN SARDON: comuniori lingua, extra Civitates.

Babu nostru fughale ses in loschelus, sanctificada su nomine tuo. Bengiad su rennu tuo. Fiaci ad si sa voluntad e tua, comenti in chelo & in sa terra. Su pane nostru dogniedie dona a nosateros hoæ. Et lassa a nosateros is debitus nostrus, comente e nosat eros lassaos a is debitores nostrus, E no nos pertis in sa teatatione. Impero libera nos da su male. Poiteo tuo esti su rennu, sa gloria, e su imperiu in los seculos de los seculos. Amen.

VALACHICE.

Tatel noztru eziest in czer, su enciazhe semte numelie teu, se fie uoiata, comu in czierire ase si in prepamont, punie noztre de tote czilie de mie Domnie novo, aztedez si de aztedez naintie in tote czilie si iarte peccatalie nostre, comu iertem si noi gresi czillor nostru, Nume du Domine in ne pazte, se te izbeues te, cai ata putiere si zlava, si in paratia, pene veczie veaculny, Amen.

As

GER

GERMANICE
cum dialecto Belgica.

Vatter vnser/ der du bist inn himmlen/ ges
heiliget werde dijn nam. zulumme vns dein
ruch. dyn will geschähe wie imm himmel/
also auch vfferden. gib vns hüt vnser täg-
lich brot. vnd vergib vns vnser schulden/
wie auch wir vergeben vnseren schuldneren.
vnd für vns nit inn versüchnuß sunder erlös
vns von den bösen/
Amen.

ISLANDICE.

Dader vor/ sun ere ai himmum/ helgizt bit
namb ti. komi titte rife. verdi tinn vile/
suoms ai himme/ so ai podu. burd vors
daglge geb tu of i dag og bergeb ofskunden
vorn/ suo sem vi bergebun skuldun
vorn. antleid of e fi breift ni
helldur brelsa tu og
ber illu. sagz sic.

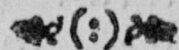
ANGLL

ANGLICE.

O ur father whiche arte in heaven, haloo
wed be thy name. Thy kyngdome come.
Thywyll be donè in carthe, as it is in hea
ven. Grucus our trespasses, asz we forgeve
our trespassers. And loade us nót in
ot temptacion. But delyuer us
froneuyll. Amen.

FLANDRICE.

Onse (oder utise) vader die ghy syt in den
hemel/ gheheeliche werdet dyn. (oder uúwe)
name toe komme uús dyn rycke. dyn wille
geschie vp erde/ ghelyc in den hemel/ uúser
da ghelicks brood ghiff uús heden. ende vers
ghst uús uúse schulden/ ghelyc wy verghe
ven uúse schul denaren. ende lees
(oder brinck) uús niet in
becoomighe. maer
verlost uús von den
quaden (oder boe
sen.) Amen.

CFBY

CECVLICE VEL
Scythicé & Hungaricé.

Mi Atyánk, ki vagy a menyegben. Meg-
sentesítsék az te neved. Ióien elà te orsá-
god. Legyen-megh az te akaratod, mi-
keppen menyben, azonképpen ez föld-
dön-is: Az mi mindennapi Kenyerünket
adgyad nekünk ma. Es bocsásd meg
nekünk az mi verkeinket, miképpen mi-
és meg bocsátunk elénk vétetteknek.
Es ne vig minket az kísértetbe. De szabas
dicz meg minket a gonoztól. Mert
tied az ország, az hatalom, ez az
diczőség, mind örökkön
örökké, Amen.

(TVRCICE, ARABI-
ce, Persicé, Tartaricé.)

Chair mer ur hierchinis, des srboi eziss
anoncho: ekeffe archaiotaicho. eziss in
chancho, urbis hierkins, ie etchri zachaz
mer hanaba gford tour mez. ais auroie
touz mer zaabartis mer, urbis ie mech
tossunc merus bartbanas. ie mi tanir za-
me zprzotai, ail phir kai zamer izare.
Zuchq earcha iotai ie zariotai iepa
ouch auiteaus. Amen.

ILLYR

ILLYRCE VEL
Croaticé.

Otce naš ky iefei na nebesi, Svecisse
ime tvoie. Pridi tuo kralywe. Budi uolia
twoia, Kako, na nebu. inazemlj. Kruha
naslega flagdaniega dai nam ga da nasz.
Iodpeuscia nam dughe nasse, kako imi
odpusciavam dusnikom nassim.
I nepeljai nats u napast, da izbav
ui natsod nepnazni.
Amen.

BOHEMICE.

Otce naš/ genz gšij w nebesych.
Poswet se Gmeno twe.
Prid Kralowstwij twe.
Bud wúle twoa, yako na Nebi/ tak y na zemi.
Chleb naš wездеyšsy dey nam dnes.
Odpust nam winny nasse yakozy my odu-
pustime nassym winnikum. A newod
naš w pokúšeni Ale zbaw nas
od zleho/ Amen.

POLO

POLONICE.

Oycze nasz / ktorys iest w Niebie
Swięcz sie ymie twoie
Przyd krlestwo twoye
Bandz wola twoa / yako w Niebie / taki na
ziemi. Chlieb nasz Powzedni day nam
dzisł odpuszcz nam nasze winy / yako y
moy odpuszczamy naszym winowayczom
Y nie wode nasz w pokuſeni.
Ale nas zbaw od zlego.
Amen.

VANDALICE.

Woschzi nasz / sy ny nebo / usuesch se twoio
meno / psisł knam twoio krolowstwo / twoia
wola se stani yako na Niebo / tu na zemi /
Klasch dncisthi klieb day nam schuisł /
a woday nam nasche wyni af my
wodawami naschim wi inkom
a ne wesih nas do pitowani
ale umosł nas wodstego.
Amen.

LIT.

LIVANICE.

Je musu kur esli sai dangui, swets ky
wo wardo, tau karalvasta atlask mus:
two wala darik, kieptangui teip irczi
nt senuig musu guara dona, dag mus.
endena, irgi at lask musa greca Kiep mis
d laidim, musa giara irgi nie wtsk in
pida, ale gi susimilkis, tatai gi tawo wisa
giara, ergihnola, ergo giera, keip gñ
bowo tci y dabar dano.
Amen.

BAATANNICA
Vetus.

Eyn taad rhwn wyt yn nefoedd, fanteiddier
yr henw tau. Deued y dyrnas dau: Gwnes
ler dy wollys, ar y ddayar megis ag yn
ynchi. Eyn bara beunyddawl dyro innihed
diw. Amaddeu ynny eyn deledion: megis
agi maddeuw in deledwyr ninau.
Ag na thowys ni in brose die
gath. namyn gwared ni
rhag drwg. Amen.

75.

Láttam, de olyan diligenter
nem olvastam, azt tudtam én hogy
csak jáék: De meg-hid ez után va-
lahol rá-találok meg-olvastam
mind végig.

Diaphanes.

Uram balámi akard Jój az enhá-
zambhoz egy olykor. Meg-mutatom négy
száz esztendői utogva való Pápákna
Indulgentiájokat de remissione plenaria
omnium peccatorum.

Scotodulos.

Ha egyfzer hufzonnyolcz ezet
esztendőig minden bűnét meg-bo-
csátták, az után nem keller bűn bo-
csánatért fem kőnyörgeni fem fi-
Zetni.

Diaphanes.

Reggel ~~Ért~~ meg-akarván indulni
fejedelem kére az megédes Erseker bog
étel után indulnának meg: Az Erse
néakara étel várnai, mondván hogy a
nibanis ebeinek: Meg-indulának és ma-
kor a városbol Bambergabol ki-mente
volna a Hoffáion kívül: Kezde az Er-
sek paraszokhadmaga ellen, hogy meg-
bánta volna az étel elót való indulás
jelenté azt hogy baha ladna az étel
ideie egészségnek fogyatkozásá-
lenné.

A fejedelem akarván néki kedv
kedni, Viszsa hrvá mivel hogy még
város bántáribol fem mentenek való-
Az Ersek is meg-tére és ort évének
bidei: Igy okoskodik való magáb
Enarra esküdre való-
hoogy

VEEGE.